

**Statens jordbruksverks föreskrifter
om seminverksamhet med nötkreatur;**

beslutade den 20 oktober 1999

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 2 och 4 §§ förordningen (1985:343) om kontroll av husdjur m.m., följande.

1 kap. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Definitioner

1 § I dessa föreskrifter avses med

anordnare: den som har sökt och erhållit Statens jordbruksverks tillstånd att bedriva ett eller flera delmoment i seminverksamhet,

ansvarig veterinär: den veterinär som i enlighet med ett tillstånd för seminverksamhet utsetts att utföra de veterinära uppgifter som följer av dessa föreskrifter,

begränsad distribution inom landet: förmedling av sperma till besättningar som är registrerade av Jordbruksverket för genbevarande ändamål samt förmedling av sperma som en djurhållare utan att anlita en tjurstation låtit samla från en egen tjur för utnyttjande i egna eller enstaka andra besättningar,

BSE: Bovin Spongiform Encephalopati,

BVD: Bovin Virus Diarré,

BVDV: Bovint Virus Diarré Virus,

distribution: alla former av förmedling av sperma,

EBL: Enzootisk Bovin Leukos,

hälsostatus: ett djurs status från smittskyddssynpunkt,

---

¹Jfr rådets direktiv 88/407/EEG av den 14 juni 1988 om djurhälsokrav som är tillämpliga vid handel inom gemenskapen med och import av djupfrost sperma från tamdjur av nötkreatur (EGT nr L 194, 22.7.1988, s. 10, Celex 388L0407). Anmälan till kommissionen har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT nr L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 398L0034).

IBR/IPV: Infektiös Bovin Rhinotracheit/Infektiös Pustular Vaginit,
individprövningsstation: en sådan station som avses i 2 kap. 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:83) om nötkreatur som används till avel och vid vilken en av Jordbruksverket godkänd avelsorganisation ansvarar för avelsvärderingen,

lagring: all förvaring av sperma,

officiell hälsokontroll för BVD: program för hälsokontroll avseende BVD i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1993:42) om organiserad hälsokontroll av husdjur,

officiellt brucellosfri besättning: en besättning belägen inom ett område som omfattas av ett beslut av Europeiska gemenskapernas kommission om officiell frihet från brucellos,²

officiellt tuberkulosfri besättning: en besättning i vilken tuberkulos varken förekommer eller misstänks förekomma och som omfattas av en sådan kontroll som enligt beslut av Europeiska gemenskapernas kommission krävs för att upprätthålla sin status som officiellt tuberkulosfri,³

seminverksamhet: samling, behandling, lagring eller distribution av sperma samt seminering,

sperma: ett obehandlat eller behandlat ejakulat från en tjur, samt

tjurstation: en anläggning i vilken det huvudsakligen bedrivs verksamhet med att samla sperma från nötkreatur för användning vid seminering.

Tillstånd

2 § För att få bedriva seminverksamhet krävs tillstånd av Jordbruksverket. Detta kan omfatta ett eller flera delmoment av spermahantering. Delmomenten är samling och behandling, lagring, distribution samt seminering.

Tillstånd till seminverksamhet som lämnas till en organisation kan omfatta tillstånd för en djurhållare eller anställd personal hos denne, att utföra semineringar i de av djurhållarens besättningar till vilka organisationen förmedlar sperma.

Ansökan om tillstånd skall lämnas till Jordbruksverket och innehålla följande uppgifter:

---

²Jfr kommissionens beslut 95/74/EG av den 10 mars 1995 om fastställande av kontrollmetoder för att vidmakthålla Sveriges officiellt tuberkulosfria status i fråga om nötkreatursbesättningar (EGT nr L 60, 18.3.1995, s. 29, Celex 395D0074).

³Jfr kommissionens beslut 95/63/EG av den 6 mars 1995 om fastställande av kontrollmetoder för att vidmakthålla Sveriges officiellt tuberkulosfria status i fråga om nötkreatursbesättningar (EGT nr L 56, 14.3.1995, s. 15, Celex 395D0063).

1. sökandens namn, adress, telefonnummer och i förekommande fall organisationsnummer och produktionsplatsnummer för aktuella driftsplatser,

2. aktuellt djurslag,

3. vilket eller vilka delmoment seminverksamheten skall omfatta,

4. verksamhetens geografiska läge,

5. vilka personer som skall anlitas för verksamhetens bedrivande, samt

6. ansvarig veterinär för verksamheten och ett skriftligt åtagande från denne.

Ansökan om tillstånd att få vara anordnare för seminering av egna nötkreatur skall göras på Jordbruksverkets blankett D 16. Det skriftliga åtagandet från den ansvariga veterinären skall i detta fall göras på Jordbruksverkets blankett D 61.

3 § En tjurstation på vilken spermasamling bedrivs skall vara godkänd av Jordbruksverket.

Ansökan om godkännande skall lämnas till Jordbruksverket och innehålla uppgifter som visar att den uppfyller kraven i 2 kap. 1 och 2 §§.

Utbildning

4 § En anordnare ansvarar för att alla personer som anlitas i seminverksamheten har den utbildning respektive den kunskap som krävs för aktuella delmoment enligt 5 - 8 §§.

5 § Den ansvariga veterinären skall ha den särskilda seminutbildning, med inriktning på främst nötkreatur, som Sveriges lantbruksuniversitet anordnar för legitimerade veterinärer.

En ansvarig veterinär för verksamhet som endast omfattar seminering i anordnarens egen besättning behöver dock endast ha genomgått den särskilda seminutbildning som anordnas vid Sveriges lantbruksuniversitet för veterinärer som skall övervaka seminering i anordnarens egen besättning.

6 § En person som seminerar i mer än en besättning skall ha den utbildning som anges i 5 § första stycket eller den av Jordbruksverket godkända långa seminteknikerutbildningen som anordnas av Sveriges lantbruksuniversitet.

7 § En djurhållare, eller en av denne anställd person, som endast seminerar i djurhållarens besättning skall ha genomgått en kurs i seminteknik som har anordnats i enlighet med en av Jordbruksverket godkänd kursplan eller någon av de utbildningar som anges i 5 och 6 §§.

8 § Andra personer som anlitas i seminverksamhet än de som omfattas av 5 - 7 §§ skall ha erforderlig utbildning och kompetens för aktuella arbetsuppgifter.

9 § En utländsk utbildning kan prövas och godkännas av Jordbruksverket för att ge behörighet till seminverksamhet.

Hygien och smittskydd

10 § I alla led av seminverksamheten skall god hygien upprätthållas. Åtgärder skall vidtas för att förebygga smittspridning. All utrustning som kan komma i kontakt med djur eller sperma under samling, behandling eller seminering skall vara noggrant rengjord och desinficerad före användningen, om inte engångsutrustning används.

2 kap. SAMLING OCH BEHANDLING AV SPERMA

Krav på en tjurstation och verksamheten vid denna

1 § En tjurstation som bedriver seminverksamhet med spermasamling och distribution för användning av sperman endast inom Sverige skall uppfylla villkoren i andra stycket 1 - 5. Sker samling av sperma för distribution till andra länder inom Europeiska unionen (EU) skall även villkoret i andra stycket 6 vara uppfyllt.

Tjurstationen skall

1. stå under fortlöpande tillsyn av en ansvarig veterinär,
2. vara utrustad med
  - a. djurstallar som har isoleringsutrymmen för temporär isolering av sjuka djur m.m.,
  - b. lokaler för samling av sperma innefattande ett särskilt rum för rengöring och desinficering eller sterilisering av utrustning som används vid spermasamling,
  - c. ett spermabehandlingsrum som får vara separat beläget,
  - d. ett förvaringsrum för sperma som får vara separat beläget,
3. vara konstruerad eller isolerad på ett sådant sätt att all kontakt med husdjur utanför anläggningen förhindras,
4. vara utformad så att djurstallar och spermasamlings-, hanterings- och förvaringsutrymmen lätt kan rengöras och desinficeras,
5. vara utformad så att djurstallarna med väggar är skilda från spermabehandlingsrummet och så att dessa utrymmen i sin tur med väggar är skilda från förvaringsrummet för sperma, samt
6. ha ett från andra utrymmen avskilt isoleringsutrymme för inlussning av tjurar till stationen.

2 § På en tjurstation skall följande rutiner tillämpas:

1. Endast tjurar vars sperma skall samlas får finnas på stationen. Teasertjurar är dock tillåtna, förutsatt att de inte medför någon risk för infektion av de tjurar vars sperma skall samlas och att de inte har sämre hälsostatus än dessa. Nötkreatur av honkön får inte finnas på stationen.

2. Journal skall föras över alla tjurar som finns på stationen med uppgift om ras, födelsedatum och identifiering av vart och ett av djuren. Alla undersökningar och vaccinationer som utförs skall journalföras för vart och ett av djuren.

3. Endast personal på stationen och servicepersonal får ges varaktigt tillträde till tjurstationen. Andra personer får ges tillfälligt tillträde om den ansvariga veterinären medger det. Den som utför transporter av foder eller djur får dock inte medges tillträde till djur- eller spermahanteringsutrymmen. Alla som har tillträde till stationen skall åläggas att rätta sig efter den ansvariga veterinärens anvisningar avseende hygienregler.

4. Personalen skall vara tekniskt kompetent och ha utbildning i desinficering och hygien för att förhindra sjukdomsspridning.

5. Endast sperma som samlats vid en godkänd tjurstation får behandlas och förvaras på stationen. Sperma som inte samlats vid en godkänd tjurstation får behandlas och lagras på stationen endast om Jordbruksverket lämnat särskilt medgivande till detta.

6. Frysta embryon får lagras på stationen under förutsättning att

a. lagringen har godkänts av Jordbruksverket,

b. embryona uppfyller de villkor som anges i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 1992:153) om embryoöverföring mellan hondjur för avel av husdjur, samt

c. embryona lagras i separata förvaringskärl.

7. Samling, behandling och lagring av sperma får endast ske i de utrymmen som är avsedda för dessa ändamål och under goda hygieniska betingelser.

8. Alla utensilier, som kommer i kontakt med givardjurets sperma under samlingen och behandlingen, skall vara ordentligt rengjorda och desinficerade eller steriliserade före användningen, om inte engångsmaterial utnyttjas.

9. Material av animaliskt ursprung som används vid behandlingen av sperman - däribland tillsatser och spädningvätskor - skall härröra från källor som inte utgör några smittrisker eller skall ha behandlats före användningen på ett sätt som förebygger sådan risk.

10. Förvaringskärl och transportkärl skall vara ordentligt desinficerade eller steriliserade före påbörjandet av varje påfyllning.

11. Det kylmedel som används får inte ha använts tidigare till andra produkter av animaliskt ursprung.

12. Varje individuell dos av sperma skall vara tydligt märkt på ett sådant sätt att samlingsdatum för sperman, donatordjurets ras och iden-

titet samt stationens namn lätt kan fastställas. För sperma som är godkänd för distribution till andra länder inom EU skall även IBR-status vara angiven på varje individuell dos. All märkning får vara utförd i kodform.

Hälsokrav på och undersökning av tjurar som skall tas in på en godkänd station

3 § Tjurar som tas emot på en godkänd tjurstation skall vid ankomsten vara kliniskt fria från tecken på sjukdom och uppfylla nedanstående krav:

1. De skall ha underkastats en isoleringsperiod på minst 30 dagar vid en anläggning som särskilt godkänts för detta ändamål av Jordbruksverket och som endast hyser andra klövbärande djur med samma hälsostatus.

2. De skall före vistelsen, i den isoleringsanläggning som krävs enligt punkt 1, ha tillhört en besättning som är officiellt tuberkulosfri och officiellt brucellosfri och där inga fall av BSE förekommit, och får dessförinnan inte ha ingått i någon annan besättning med sämre hälsostatus.

3. De skall härröra från en besättning som är fri från EBL i enlighet med bestämmelserna i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1993:42) om organiserad hälsokontroll av husdjur och vara ansluten till officiell hälsokontroll för BVD. Tecken på pågående infektion med BVDV får inte ha förekommit i besättningen. Då tjuren tillkommit genom embryotransförelse avses såväl givarkons som mottagarkons besättning.

4. De skall inom 30 dagar före den isoleringsperiod som krävs enligt punkt 1 ha visat negativt utfall på

a. ett jämförande intrakutant tuberkulintest, som utförts enligt förfarandet i bilaga B till rådets direktiv 64/432/EEG av den 26 juni 1964 om djurhälsoproblem som påverkar handeln med nötkreatur och svin inom gemenskapen⁴,

b. ett serum-agglutinationstest som visar en brucellaantikroppstitär lägre än 30 internationella agglutinationsenheter per ml eller ett komplementbindningstest som visar en brucellaantikroppstitär lägre än 20 EEG-enheter per ml (20 ICFT-enheter) och som utförts enligt förfarandet i bilaga C till direktiv 64/432/EEG,

c. ett serologiskt test, som påvisar förekomst av antikroppar mot EBL och som utförts enligt förfarandet i bilaga G till direktiv 64/432/EEG,

d. en undersökning enligt serumneutralisations- eller ELISA-metoden och som påvisar förekomst av antikroppar mot IBR/IPV, samt

e. en undersökning med avseende på förekomst av BVDV i serum genom isolering av virus (immuno-fluorescenstest eller immuno-peroxidastest). Djuret skall vara minst sex månader gammalt vid provtagningen.

---

⁴EGT nr L 121, 29.7.1964, s. 1977 (Celex 364L0432) senast ändrat genom rådets direktiv 95/25/EG (EGT nr L 243, 11.10.1995, s. 16, Celex 395L0025).

5. De skall under den isoleringsperiod på minst 30 dagar som krävs enligt punkt 1 ha visat negativt utfall på

a. ett serum-agglutinationstest som visar en brucellaantikroppstiter lägre än 30 internationella agglutinationsenheter per ml eller ett komplementbindningstest som visar en brucellaantikroppstiter lägre än 20 EEG-enheter per ml (20 ICFT-enheter) och som utförts enligt förfarandet i bilaga C till direktiv 64/432/EEG,

b. antingen ett immunofluorescens-antikroppsprov eller ett odlingsprov för påvisande av infektion med campylobacter foetus på ett prov av material från preputium eller ett sköljprov från artificiell vagina,

c. en mikroskopisk undersökning och ett odlingsprov på trichomonas foetus utfört på ett prov av preputialt material eller sköljprov från artificiell vagina, samt

d. en undersökning enligt serumneutralisations- eller ELISA-metoden som påvisar förekomst av antikroppar mot IBR/IPV.

Prover för undersökningarna enligt punkt 5 får tas tidigast tre veckor efter isoleringsperiodens början. Om någon av dessa undersökningar skulle utfalla positivt skall tjuren genast tas bort från isoleringsanläggningen. Vid gruppisolering beslutar Jordbruksverket om vilka åtgärder som skall vidtas och om övriga tjurar i gruppen skall kunna föras in på stationen.

4 § Kraven på en tjur i 3 § får ersättas av kraven i andra stycket i de fall stationen inte är godkänd för samling och distribution av sperma till andra länder inom EU och under förutsättning att tjuren har hållits på en individprövningsstation som uppfyller kraven i 6 §.

Tjuren skall ha förts till individprövningsstationen före 90 dagars ålder samt isolerats där under minst 30 dagar. I samband med införandet dit och under isoleringen skall den ha testats i enlighet med punkterna 1 och 5 nedan samt i övrigt uppfylla följande villkor:

1. Vid ankomsten till individprövningsstationen skall tjurarna ha provtagits med negativt utfall med avseende på förekomst av BVDV. Tidigast efter tre veckor skall tjurarna provtas med negativt utfall med avseende på förekomst av IBR/IPV och EBL.

2. Tjuren skall ha vistats på individprövningsstationen oavbrutet från det att den förs dit och direkt därifrån ha överförts till tjurstationen eller ha testats i enlighet med punkterna 1 och 5 inom 30 dagar före överföringen till tjurstation.

3. Tjuren skall före vistelsen på individprövningsstationen ha tillhört en besättning som är officiellt tuberkulosfri och officiellt brucellosfri och där inga fall av BSE har förekommit, och får dessförinnan inte ha ingått i en eller flera besättningar med sämre hälsostatus.

4. Tjuren skall härröra från en besättning som är fri från EBL i enlighet med bestämmelserna i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1993:42)

om organiserad hälsokontroll av husdjur och som är ansluten till officiell hälsokontroll för BVD. Tecken på pågående infektion med BVDV får inte ha förekommit i besättningen. Då tjuren tillkommit genom embryöoverföring gäller kraven såväl givarkons som mottagarkons besättning.

5. Provtagningar skall ha skett med negativt resultat med avseende på följande tester och undersökningar under vistelsen på individprövningsstationen:

a. ett serum-agglutinationstest som visar en brucellaantikroppstiter lägre än 30 internationella agglutinationsenheter per ml eller ett komplementbindningstest som visar en brucellaantikroppstiter lägre än 20 EEG-enheter per ml (20 ICFT-enheter) och som utförts enligt förfarandet i bilaga C till direktiv 64/432/EEG,

b. ett jämförande intrakutant tuberkulintest, som utförts enligt förfarandet i bilaga B till direktiv 64/432/EEG,

c. ett serologiskt test, som påvisar förekomst av antikroppar mot EBL och som utförts enligt förfarandet i bilaga G till direktiv 64/432/EEG,

d. en undersökning enligt serumneutralisations- eller ELISA-metoden som påvisar förekomst av antikroppar mot IBR/IPV, samt

e. en undersökning med avseende på förekomst av BVDV i serum genom isolering av virus (immuno-fluorescenstest eller immuno-peroxidastest). Djuret skall vara minst sex månader gammalt vid provtagningen.

5 § En tjur får tas emot på en tjurstation endast efter medgivande från den ansvariga veterinären. Alla flyttningar av tjurar till och från tjurstationen skall journalföras.

6 § Om en tjur som skall tas emot vid en tjurstation dessförinnan har hållits på en individprövningsstation eller på en isoleringsanläggning som avses i 3 § punkten 1 skall individprövningsstationen respektive isoleringsanläggningen vid tidpunkten för flyttningen

1. vara belägen i mitten av ett område med 10 km radie, inom vilket det inte har förekommit något fall av mul- och klövsjuka sedan minst 30 dagar,

2. sedan minst tre månader vara fri från mul- och klövsjuka och brucellos, samt

3. sedan minst 30 dagar vara fri från

a. rabies,

b. tuberkulos,

c. mjältbrand,

d. boskapspest, samt

e. elakartad lungsjuka.

Denna bestämmelse gäller inte då en tjur flyttas i enlighet med 7 §.

7 § Under förutsättning att de rutinundersökningar som anges i 9 och 10 §§ har utförts under de närmast föregående tolv månaderna, får tjurar överföras från en tjurstation till en annan station av likvärdig eller sämre hälsostatus utan ytterligare isolering eller undersökningar om överföringen sker utan att tjurarna kommer i direkt eller indirekt kontakt med klövbärande djur av lägre hälsostatus. De transportmedel som används måste före transporten ha rengjorts och desinficerats.

Hälsokrav på och undersökning av tjurar som hålls på tjurstation

8 § En tjur på en tjurstation skall uppfylla följande krav för att sperma från den skall få användas:

1. Den får inte uppvisa några tecken på sjukdom den dag då sperman samlas.

2. Den måste ha hållits på en tjurstation under en sammanhängande period av minst 30 dagar närmast före samlingen av sperma om sperman skall användas i färskpermahantering.

3. Den får inte ha genomfört naturlig betäckning.

4. Den skall ha hållits på en tjurstation som varit fri från mul- och klövsjuka under minst tre månader före samlingen av sperma och 30 dagar efter samlingen eller vid färskpermahantering till dess distribution har skett. Stationen skall vara belägen i mitten av ett område med 10 km radie, inom vilket det sedan minst 30 dagar inte har förekommit något fall av mul- och klövsjuka.

5. Den skall ha hållits på en tjurstation som under en period som sträcker sig från 30 dagar före spermasamlingen till 30 dagar efter samlingen av sperma eller vid färskpermahantering till dess distribution har skett och ha varit fri från

- a. rabies,
- b. tuberkulos,
- c. brucellos,
- d. mjältbrand,
- e. boskapspest, samt
- f. elakartad lungsjuka.

Den begränsning i villkoren som gäller färsk sperma enligt punkterna 4 och 5 får tillämpas även vid användning av fryst sperma som endast sker i Sverige.

9 § Tjurar som hålls på en tjurstation får inte vara vaccinerade mot IBR/IPV eller paratuberkulos.

Alla tjurar som hålls vid en tjurstation skall vid minst ett årligt test visa negativt utfall vid följande undersökningar:

1. ett jämförande intrakutant tuberkulintest, som utförts enligt förfarandet i bilaga B till direktiv 64/432/EEG,

2. ett serum-agglutinationstest som visar en brucellaantikroppstiter lägre än 30 internationella agglutinationsenheter per ml eller ett komplementbindningstest som visar en brucellaantikroppstiter lägre än 20 EEG-enheter per ml (20 ICFT-enheter) och som utförts enligt förfarandet i bilaga C till direktiv 64/432/EEG,

3. ett serologiskt test som påvisar förekomst av antikroppar mot EBL och som utförts enligt förfarandet i bilaga G till direktiv 64/432/EEG, samt

4. en undersökning enligt serumneutralisations- eller ELISA-metoden som påvisar förekomst av antikroppar mot IBR/IPV.

10 § Tjurar som hålls vid en tjurstation som är godkänd för samling av sperma för distribution till andra länder inom EU skall utöver kraven i 9 § minst en gång årligen testas enligt följande:

1. antingen med ett immunofluorescens-antikroppstest, eller

2. med ett odlingsprov på campylobacter foetus utfört på ett prov av preputialt material eller ett sköljprov från artificiell vagina.

En tjur som inte används för spermasamling behöver inte testas årligen enligt första stycket. Innan samling från en sådan tjur påbörjas skall dock tjuren genomgå dessa tester.

11 § Undersökningar enligt 3 och 9 §§, med undantag av jämförande intrakutant tuberkulintest, skall utföras av Statens veterinärmedicinska anstalt eller av annat laboratorium som godkänts av Jordbruksverket. Endast metoder som fastställts av Jordbruksverket får användas för dessa undersökningar.

Om annat laboratorium än Statens veterinärmedicinska anstalt anlitas för dessa undersökningar skall Jordbruksverket ha godkänt detta. En ansökan härom skall innehålla ett skriftligt åtagande från laboratoriet. Av åtagandet skall framgå att laboratoriet tillämpar de metoder som krävs enligt dessa föreskrifter.

12 § Om någon av de i 9 och 10 §§ nämnda undersökningarna utfaller positivt, skall tjuren isoleras. Sperma som samlats från tjuren efter det sista negativa provet får inte användas för distribution eller seminering.

Sperma, som samlats från övriga tjurar vid stationen sedan den dag då undersökningen med positivt utfall utfördes, skall förvaras avskild och får inte användas för distribution eller seminering förrän den tidigare hälsostatusen på tjurstationen återställts och godkännande att använda sperman lämnats av Jordbruksverket.

Behandling av sperma vid tjurstationer

13 § De antibiotikapreparat som anges nedan skall tillsättas i de mängder som efter den slutliga spädningen resulterar i minst följande koncentrationer i sperman:

1. 500 IE streptomycin per ml,
2. 500 IE penicillin per ml,
3. 150 µg lincomycin per ml, och
4. 300 µg spectinomycin per ml.

En alternativ kombination av antibiotika med likvärdig effekt mot campylobacter, leptospira och mycoplasma får användas.

Omedelbart efter tillsättningen skall den utspädda sperman förvaras vid en temperatur av minst 5°C under en tid av minst 45 minuter.

14 § Vid varje spermasamlingsstillfälle skall nedanstående uppgifter införas i en särskild journal (spermasamlingsjournal):

1. tjurens identitet,
2. spermans kvalitet,
3. antalet producerade spermadoser och deras användning, samt
4. datum för spermatäkt.

Annan spermahantering

15 § Vid annan spermasamling och hantering än sådan som sker på en godkänd tjurstation skall följande villkor och de villkor som Jordbruksverket uppställer i varje enskilt fall vara uppfyllda:

1. Tjuren skall under spermasamlingsperioden hållas i en isoleringsanläggning där inga andra nötkreatur hålls och får inte uppvisa några tecken på sjukdom den dag då sperman samlas.

2. Under spermasamlingsperioden skall de provtagningar och tester som anges i 3 § första stycket 4 och 5 utföras på tjuren.

3. Samlad sperma får inte användas för distribution eller seminering innan samtliga tester enligt punkt 2 visat negativt resultat.

4. Spermasamling och hantering av sperma samt journalföring skall utföras så att kraven enligt 2 § 7 - 12, 8 § första stycket 1 samt 13 och 14 §§ uppfylls.

Sperma som samlas enligt bestämmelserna i denna paragraf skall märkas på varje enskild spermados så att den lätt kan särskiljas från andra kategorier av sperma. Sperman skall förvaras och distribueras åtskild från sådan sperma som samlats vid en tjurstation så att den inte kan förväxlas. Sperman får endast användas för begränsad distribution inom landet.

3 kap. LAGRING OCH DISTRIBUTION AV SPERMA

Registrerings- och uppgiftsskyldighet m.m.

1 § Då fryst sperma lagras skall journal (lagerjournal) föras av anordnaren med uppgifter om

1. tillförsel och uttag av spermadoser,
2. aktuell tjur,
3. emballagets märkning,
4. avsikten med åtgärden, samt
5. datum för åtgärden.

Då sperma lagras för annans räkning skall dennes namn och adress antecknas i lagerjournalen.

2 § Den som distribuerar sperma skall till mottagarna sända en tjurkatalog, eller en annan informationsskrift, i vilken tjurarna presenteras med identitet, födelsedatum, härstamning och resultat vid avelsvärdering som skett enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:83) om nötkreatur som används till avel och Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:106) om djurskyddskrav vid avelsarbete.

3 § Distribution av sperma inom Sverige får endast ske till den som har Jordbruksverkets tillstånd att bedriva seminverksamhet.

4 § Den som distribuerar sperma skall föra en journal (distributionsjournal) med uppgifter om

1. aktuell tjur,
2. emballagets märkning,
3. mottagare av sperma, samt
4. datum för leverans.

Uppgifterna i distributionsjournalen skall arkiveras under minst fem år.

5 § Den som distribuerar sperma skall infordra de uppgifter som anges i 4 kap. 1 § från de besättningar där sperman har använts om motsvarande uppgifter inte infordrats eller har erhållits på annat sätt från den aktuella avelsorganisationen.

Den som samlat eller importerat sperma skall minst en gång årligen göra sammanställningar över de uppgifter som anges i 2 § för varje tjur som används i seminverksamheten.

Anordnare som avses i första och andra styckena skall, med ledning av sammanställningarna enligt andra stycket, besluta om det fortsatta tillhandahållandet av sperman från respektive tjur.

4 kap. SEMINERING

Registrerings- och uppgiftsskyldighet m.m.

1 § Den som har tagit emot sperma är skyldig att till spermadistributören lämna uppgifter om

1. antal utförda semineringar,
2. omlöpningar,
3. resultat av kalvning,
4. förekomst av svåra förlossningar,
5. förekomst av dödfödslar, samt
6. förekomst av ärftliga sjukdomar och missbildningar.

I de fall spermadistributören inte själv har samlat eller importerat sperman skall uppgifter enligt första stycket vidarebefordras till den som samlat eller importerat sperman.

2 § Vid varje seminering, undersökning eller annan åtgärd av betydelse för seminverksamheten skall hondjurets identitet kontrolleras. Ett verifikat som dokumenterar åtgärden (seminrapport) skall utfärdas i två exemplar. Ett exemplar skall förvaras hos hondjurets ägare. Det andra skall arkiveras hos anordnaren under minst fem år.

Dokumenteringen får även ske genom att uppgifterna registreras i både anordnarens journalföring och i det besättningsregister (ladugårdsjournal) som finns hos hondjurets ägare eller genom bokföring i datoriserade system hos anordnare och hondjurets ägare.

I det fall då hondjurets ägare också är anordnare behöver uppgifterna inte dokumenteras i fler än ett register eller verifikat.

3 § Dokumentering av åtgärder som avses i 2 § skall omfatta följande uppgifter:

1. vem som är anordnare,
2. vem som har utfört åtgärden,
3. vilken åtgärd som utförts,
4. vilken det behandlade hondjurets identitet är och dess ägare,
5. vilken tjurens identitet är,
6. vem som levererat den använda sperman, samt
7. vilket datum som åtgärden utförts.

4 § Ägaren till hondjur skall till den som anlitas för seminering lämna information om resultaten av kalvningar och deras förlopp.

Dödfödslar, ärftliga sjukdomar, missbildningar och andra fel skall anmälas på samma sätt.

Uppgifter enligt första och andra styckena skall dokumenteras av den anordnare som utfört semineringarna. Dokumentationen skall utföras så att

sammanställningar av materialet kan möjliggöra bedömningar av enskilda besättningsars fertilitetssituation och av enskilda tjurars egenskaper.

5 kap. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Den ansvariga veterinären skall fortlöpande kontrollera och övervaka den seminverksamhet som bedrivs av eller via den aktuella anordnaren. Veterinären skall omedelbart påpeka brister i seminverksamheten för anordnaren och är skyldig att rapportera till länsstyrelsen om inte rättelse sker.

Den ansvariga veterinären skall en gång per år vid verksamhetsårets slut lämna en rapport till tillsynsmyndigheten om den utförda övervakningen av den seminverksamhet som åtagandet omfattar.

2 § Länsstyrelsen utövar tillsyn över all annan seminverksamhet i länet än den som omfattar tjurstationer. Utöver de övriga skyldigheter som följer av tillsynsansvaret skall länsstyrelsen rapportera till Jordbruksverket om allvarliga brister uppdagas samt om en anordnare vid upprepade tillfällen inte följt länsstyrelsens eller den ansvariga veterinärens anvisningar.

3 § Tillstånd att bedriva seminverksamhet medför skyldighet att bereda tillsynsmyndigheterna och den ansvariga veterinären tillträde till samt lika lokaler, där seminverksamheten bedrivs, för att där göra undersökningar och ta prover samt att på begäran tillhandahålla de handlingar tillsynsmyndigheten efterfrågar.

4 § En anordnare, eller annan som omfattas av ett semintillstånd, som inte följer dessa föreskrifter eller villkor som meddelats vid tillståndsgivningen kan få sitt tillstånd återkallat av Jordbruksverket.

5 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 december 1999, då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:169) om seminverksamhet med nötkreatur skall upphöra att gälla.

INGBRITT IRHAMMAR

Christina Storm
(Djurmiljöenheten)